

HET VADERPAARD

IT FADERPAARD

TSJÊBBE HETTINGA

Het vaderpaard It faderpaard

ALLE GEDICHTEN

Vertaald door Benno Barnard
in samenwerking met Tsjêbbe Hettinga
en in samenwerking met
Tsead Bruinja en Teake Oppewal

2017

DE BEZIGE BIJ

AMSTERDAM | ANTWERPEN

Deze uitgave is mede tot stand gekomen dankzij financiële steun van het Nederlands Letterenfonds, Provinsje Fryslân/ Provincie Friesland, de Douwe Kalma Stifting, Schrijversvereniging 'De Bezige Bij' en de erven Tsjêbbe Hettinga.

Voordrachten van Hettinga's werk zijn verkrijgbaar op de website luisterrijk.nl.

Copyright © 2017 erven Tsjêbbe Hettinga

Copyright Nederlandse vertalingen © 2017 Benno Barnard, erven Tsjêbbe Hettinga, Tsead Bruinja, Teake Oppewal, Willem van Toorn, David Van Reybrouck, Peter Vermeersch, Nynke Laverman

Copyright samenstelling © 2017 Tsead Bruinja, Teake Oppewal, Geart de Vries

Omslagontwerp Barbara Jonkers

Omslagfoto Reyer Boxem/Hollandse Hoogte

Vormgeving binnenwerk Adriaan de Jonge

De tekst is gezet uit de Trinité No.2 Roman Wide en Condensed

Druk Bariet Ten Brink, Meppel

ISBN 978 90 234 5996 5

NUR 306

debezigebij.nl

Yn dit lân

In dit land

1973

HJERST

de wei nei de dea is
op gefaarlike krúspunten
de moed opbringe
in hân út te stekken
mei de hope
dat men noch in eintsje
opride kin
nei it ljocht

HERFST

de weg naar de dood is
op gevaarlijke kruispunten
de moed opbrengen
een hand uit te steken
en te hopen
dat je nog een eindje
doorrijden kan
naar het licht

BLAU EN GRIEN

oan de âlde middelseedyk
ûnder berltsum
stiene tusken weiwurdende fuorgen
de ierpelplantsjes
as berneplaskes
fan de sinne te slinen

yn it sêfte súdweste maitiidswyntsje
haw ik doe in krús slein
fan de foarholle nei it hert
as it lûd fan de fûgels
dat blau is
en fan skouder oant skouder
as de feile flakte yn de stilte
dy't grien is

BLAUW EN GROEN

aan de oude middelzeedijk
onder berlikum
stonden tussen slinkende voren
de aardappelplantjes
als kinderkopjes
van de zon te snoepen

in 't zachte zuidwestelijke lentewindje
heb ik toen een kruis geslagen
van mijn voorhoofd naar mijn hart
als het geluid van de vogels
dat blauw is
en van schouder naar schouder
als de veile vlakte in de stilte
die groen is

NIJE MAITIID

de beammen om
de boerehiemen hinne
drage no mear macht
as it nijmoaderige proletariaat
dat myn doarp besylt
en myn lân ferhurdet
want de blêden en de blommen
baaie yn 'e sinne en
feroarje it lânskip
sûnder ien hântaast

NIEUWE LENTE

de bomen rond
de boerenerven
dragen nu meer macht
dan het nieuwerwetse proletariaat
dat mijn dorp bezeilt
en mijn land verhardt
want de bladeren en de bloemen
baden in de zon en
veranderen het landschap
er komt geen hand aan te pas

SWARTE YLLÚZJE

ik tocht dat rêd
ik wol
de wei lâns it wetter

kikkerts wize my it paad
nei it doarp
sûnder ein

do ieneach lit my
dyn ljocht ris sjen
do te-grutte-hoed-fan-leafde
faai it swit ris
fan dyn foarholle

it andert is sûnder ein
en de kikkerts
wize my it paad
werom

ZWARTE ILLUSIE

ik dacht dat red
ik wel
de weg langs het water

kikkers wijzen mij de weg
naar het dorp
zonder einde

jij eenoog laat mij
je licht eens zien
jij te-grote-hoed-van-liefde
veeg het zweet eens
van je voorhoofd

het antwoord is zonder einde
en de kikkers
wijzen mij de weg
terug

DOE'TSTO DEA WIEST

kinsto de wei
dy't ik rûn
doe'tsto dea wiest
de wei wêrlâns
de peallen harren eigen stim
sochten
en ik myn wetterfal
syn oerdwealske lûd besike
te ûntnimmen

kinsto de trêd
dy't ik rûn
doe'tsto dea wiest
de trêd dy't
mei de wei rûn te frijen
en dy't de peallen net
steurde
yn harren bjusterbaarlik sykjen

kinsto de wei
dy't ik rûn
doe'tsto dea wiest
de wei wêrlâns
de healvearre skilder
siet
mei in betonnen peal
tusken de poaten
doe'tsto dea wiest

TOEN JIJ DOOD WAS

ken je de weg
die ik liep
toen jij dood was
de weg waarlangs
de palen hun eigen stem
zochten
en ik mijn waterval
zijn overmoedige geluid poogde
te ontnemen

ken jij de pas
die ik liep
toen jij dood was
de pas die
met de weg liep te vrijen
en die de palen niet
stoorde
in hun wonderbaarlijk zoeken

ken jij de weg
die ik liep
toen jij dood was
de weg waarlangs
de gehalveerde schilder
zat
met een betonnen paal
tussen zijn poten
toen jij dood was

as it iis de sinne
net mear drage kin
en de reager
wer
op ien poat stiet
eagjend nei de útsliepte kikkerts
(griene keningen fan de tsjokke knip)
dan
falt it skaad
fan de nije maitiid
al yn it spoar
nei de simmer

als het ijs de zon
niet meer dragen kan
en de reiger
weer
op één poot staat
te ogen naar de uitgeslapen kikkers
(groene koningen van de taaie klei)
dan
valt de schaduw
van de nieuwe lente
al in het spoor
naar de zomer

FERFAL

(liet om te libjen en te stjerren)

no't ik wit
dat ik it wie
dy't efter yn 'e sânfurderrypp
– tusken poel en brekken –
foar it earst
de blauwe ingel
seach
fiel ik no
yn it djippe lân
de winter
om dan te ferfallen
yn it jierren âlde spûkbyld
dat leafde is
in inkeld spoarlyntsje
nei de fierte

VERVAL

(lied om te leven en te sterven)

nu ik weet
dat ik het was
die achter in de sânfurderry
- tussen poel en brekken -
voor het eerst
de blauwe engel
zag
voel ik nu
in het diepe land
de winter
om dan te vervallen
in het jaren oude spookbeeld
dat liefde is
een enkel spoorlijntje
naar de verte

hjoed is de sinne net opkommen
mar is it inkeld ljocht wurden
om deirie te hâlden
dy't de tiid fertinnet

hjoed is de sinne net ûndergien
mar is it wer nacht wurden
om yn de kâlde koester te krûpen
dy't plak jout foar inkeld dreamen

vandaag is de zon niet opgekomen
maar is het enkel licht geworden
om dageraad te houden
die de tijd verdunt

vandaag is de zon niet ondergegaan
maar is het weer nacht geworden
om in de koude kooi te kruipen
die plek biedt aan niets dan dromen

STADICHOANWEI

langsum reitsje de jierren
út it sicht
fan de dagen dy't doe
oan tou oan 'e beam sieten
en de oeren dy't
hofkesongen as it tsjuster waard
en de minuten dy't
yn 'e broek pissen

langsum komme de jierren
fan de dagen dy't
oan tou oan de wrâld sitte
en de oeren dy't
hofkesjonge fan de tiid
as it dûnker wurdt
en de minuten dy't
foar it lêst yn 'e broek pisje

langzaam raken de jaren
uit het zicht
van de dagen die toen
met een touw aan de boom vastzaten
en de uren die
appels pikten als het donker werd
en de minuten die
in hun broek plasten

langzaam komen de jaren
van de dagen die
met een touw aan de wereld vastzitten
en de uren die
appels pikken van de tijd
als het donker wordt
en de minuten die
voor het laatst in hun broek plassen

IT TOUDÛNSJENDE LIET FAN DE SIMMER

yn it minne sicht
oer de fjilden
foar my út
wurd ik stadich
it laitsjende sjongen
fan de fergetten wyn
gewaar
dy't it ljocht
fan de nije simmer
hifket